

ER TROEN VERDT Å DØ FOR?

Side 4-5

Leder: Kraften i å lytte **2** | Han vendte seg til Jesus – i krigens Jemen **6**
Nord-Korea: Der skolebarn lærer om raketter **8** | Kristen rohingya føler seg glemt **10**
Slik kjemper vi best for trosfriheten **12** | Lager film mot fordommer i Midtøsten **14**

KJEMPER MOT FORDOMMER

TEKST: CHRISTINE G. LUNGA

– Da jeg var barn, var det over 2000 kristne familier i hjembyen min, i dag er det bare 150 familier igjen, sier Yusuf Begtas i Tyrkia.

Yusuf Begtas – sentral i Stefanusalliansens samarbeidspartner Den syrisk-ortodokse kirke – forteller oss om syriakerne, et folk som var blant de første til å bli kristne. Han manøvrerer på humpete veier utenfor byen Mardin i det sørøstlige Tyrkia.

På grunn av den politiske og økonomiske situasjonen har mange syriakere emigrert til Europa, Nord-Amerika og Australia. De som er igjen, kjemper en hard kamp for å bevare den syrisk-ortodokse kirken og syriakisk arv.

Provinsen Mardin består av et mangfold av etniske grupper: syriakere, armenere, kurdere, arabere og tyrkere – i tillegg til flykninger fra Syria og Irak. Området har vært preget av konflikter, mistillit og fordommer. Myndighetenes politikk har ikke dempet dette.

» Det finnes mennesker som ønsker å motarbeide fordommene.

Fordommer

Men det finnes mennesker som ønsker å motarbeide fordommene for å skape et fredelig Mardin for alle, på tvers av språk, kultur og religion.

Social Solidarity Federation of Mardin er en allianse som ble opprettet for fire år siden. Stefanusalliansens samarbeidspartner er en av 60 medlemsorganisasjoner.

De ønsker å fremme sameksistens, mangfold og respekt mellom de ulike etniske og religiøse gruppene. Gjennom sitt arbeid klarer de å påvirke både sivilsamfunnet og de lokale politikerne.

Yusuf og Hanim Begtas åpnet hjemmet sitt for muslimer under ramadan.

– Allerede nå ser vi resultater. Arbeidet har skapt bedre forståelse for hverandre og mindre fordommer, forteller Mehmet Öter, leder for alliansen.

Åpnet sitt hjem

Yusuf Begtas er en som har klart det. Ved feiringen av ramadan i 2016 åpnet Yusuf sitt hjem for muslimer. Han og familien, som altså er syrisk-ortodokse, inviterte til måltid og fest. Det satte dype spor og endret mange muslimers oppfatning av de kristne. Flere muslimer uttrykte ønske om å feire jul sammen med kristne.

Dette møtte mye motstand, spesielt fra de konservative muslimene som oppfordret til å ikke delta på julefeiringene. Som svar hang muslimer som ville feire, opp plakater: «Vi ønsker våre kristne brødre og søstre velkommen.»

Støtter hverandre

I dag er det vanlig at kristne feirer muslimske høytider sammen med muslimer, og at muslimer feirer jul sammen med kristne. De støtter hverandre ved å møte opp i begravelser.

– Dette er «The Spirit of Mardin», ånden fra Mardin, et sterkt ønske om å bygge broer for å inkludere alle, et ønske om å skape et Mardin i fred og respekt på tvers av etnisitet og religion, sier Yusuf Begtas.

Magasinet
stefanus

Utgiver:
Stefanusalliansen

Adresse:
Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no
www.stefanus.no

Telefon:
23 40 88 00

Ansvar. redaktør:
Ed Brown,
generalsekretær

Redaktør:
Johannes Morken

Redaksjon:
Gisle Skeie

Design:
Tyde: Bendik Schøien

Trykk:
Kai Hansen Trykkeri

Forsidefoto:
Johannes Morken

Opplag:
16 300

Gavekonto:
3000 14 57922

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon med et særskilt fokus på trosfrihet.

Synspunkter i artikler står for forfatteres og intervjuobjekters regning. Stefanusalliansens meninger kommer til uttrykk i artikler skrevet av staben.

Vi følger personopplæringsloven.

Magasinet kommer gratis sju ganger i året. Bestill abonnement: Send sms: MAGASIN til 2377 eller post@stefanus.no

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

KRAFTEN I Å LYTTE

Stefanusalliansen er en lyttende organisasjon, og vi skal bygge gode relasjoner med våre partnere. De kjenner sine egne kontekster og kulturer, og de vet best hvor, når og hvordan de skal håndtere krevende situasjoner.

Vår partner og venn, biskop Thomas fra den koptiske kirke, hadde et enormt problem da han ble kalt som biskop i øvre Egypt.

Kjønnslemlestelse

Problemet biskopen måtte håndtere, var at familier i hans bispedømme praktiserte omskjæring av sine døtre. Mange tror at denne grufulle praksisen bare er et tema i islamske sammenhenger. Men faktum er at både kristne og muslimer praktiserer omskjæring noen steder i verden. De som praktiserer omskjæring, vil ofte si at det er en del av deres religiøse tradisjon, men de fleste tilhengerne av disse religionene vil være meget uenige.

Uansett ble omskjæring praktisert av kristne i bispedømmet til biskop Thomas. Han ba umiddelbart prestene sine om å snakke med sine sognebarn, og gjorde det klart at omskjæring var moralsk galt og ikke en del av den kristne tradisjonen. Men til ingen nytte. Han påla prestene sine å forkynde mot denne ondskapen. Ingenting endret seg. Han begynte å besøke kirker og forkynte mot det. Fortsatt skjedde ingenting.

Levebrød for fattige

Til slutt begynte han å undersøke hvem det var som gjorde dette mot de unge jentene i bispedømmet

hans. Han fant ut at det var en håndfull eldre kvinner som utførte omskjæringene. Han gikk til dem for å kreve at de skulle slutte å utføre denne onde praksisen. Men i stedet for å fortelle dem hva de skulle gjøre, bestemte han seg for først å lytte for å få vite hvorfor de gjorde dette. «Det er vårt levebrød. Uten denne jobben, hvordan ville vi kunne leve», spurte de ham. «Vi ville endt opp på gaten!»

Biskop Thomas forsto at en etisk appell eller irettesettelse, hvor sterk den enn måtte være, ikke ville fungere. I stedet valgte han en mer praktisk tilnærming. Han spurte: «Hvis jeg lover å betale dere for resten av livet, det dere tjener på omskjæring, vil dere da stoppe?» «Selvfølgelig», svarte de. Uten å ha pengene, lovet biskop Thomas at han personlig ville sørge for at kvinnene resten av livet fikk utbetalt en lønn som tilsvarte det de tjente på omskjæring. Takket være hjelp fra sjenerøse givere har biskopen holdt løftet.

» Over natten klarte biskop Thomas det som nasjonale lover, internasjonale normer og uendelige prekener ikke kunne; omskjæring av jenter opphørte.

Stoppe skadelig adferd

Over natten klarte biskop Thomas å oppnå det som nasjonale lover, internasjonale normer og uendelige prekener ikke kunne; omskjæring av jenter opphørte i bispedømmet hans.

Å lytte og å bygge gode, solide relasjoner hjelper når man skal forandre skadelig adferd og skadelige holdninger og systemer. Det forstår biskop Thomas.

Jeg er stolt over partnere som biskop Thomas. Jeg er også stolt over at Stefanusalliansen våger å ta den tiden det trengs for å bygge opp slike relasjoner med gode partnere rundt om på kloden. Sammen gjør vi en betydelig forskjell!

Ed Brown

Generalsekretær

Synspunkter på lederen?
Send dem til ecb@stefanus.no

ER TRUA VERD Å DØY FOR?

– Vi skal alle vera viljuge til å gje livet for trua på Kristus. Men berre nokre få kjem til å bli bedne om det.

Christof Sauer er professor i religionsstudiar og misjon ved Det evangeliske teologiske fakultetet i Leuven og leiar for International Institute for Religious Freedom.

Det seier professor Christof Sauer. Den tyske universitetslæraren og presten spurde kristne studentar heime i Tyskland om dei ville vera viljuge til å gje livet for trua. Ein student svarte rett ut at han ville velja livet.

Svaret skil seg sterkt frå haldninga til dei 21 koptiske kristne som IS viste fram på video frå ei strand i Libya i februar 2015. Dei heldt fast på trua og vart halshogne.

– Medan IS regisserte den grufulle videoen, fekk dei 21 gjentekne gonger spørsmålet om dei ville forneakta trua og behalda livet. Ingen av dei veik unna. I Europa er derimot livet blitt viktigare enn trua på Kristus, seier Sauer.

Uskulde offer

Den koptiske kyrkja har erklært dei 21 som martyrar. På eit ikon-bilete er dei framstilte med glorie og med englar som kjem ned over hovuda deira. Dette biletet av den andelege røyndommen er komplett annleis enn den brutale IS-videoen.

Jihadistar representerer på si side ein «martyrteologi» som står i skarp kontrast til den kristne. Sjølvordsbombarar trur dei vert martyrar ved at dei tek sitt eige liv samstundes som dei drep andre. Kristne blir derimot ikkje martyrar ved å drepa.

– Den koptiske kyrkja erklærer som martyrar uskulde som vert drepne på grunn av trua si. Ingen gjer seg sjølv til martyr, det er den kristne fellesskapen som i ettertid erklærer menneske som martyrar.

Martyrkyrkje

Sauer har leita i røtene til Den koptiske kyrkja i Egypt for å finna ut kvifor martyriet er så viktig. Kyrkja har, konstaterer han, gjennom historia si berre hatt nokre få år der forholdet til samfunnet rundt har vore godt. Kyrkja har alltid sett på seg sjølv som ei martyrkyrkje.

– Difor er det viktig for denne kyrkja å halda oppe martyrane, seier Sauer som brukar den koptiske biskopen Anba Juanis (1923-1987) som kjelde.

Biskop Juanis har sagt at «utan å overdriva ... har den kristne trua blitt spreidd mykje meir på grunn av martyriet til dei heilage enn på grunn av misjonærene si forkynning».

» Ingen gjer seg sjølv til martyr.

– Vitnesbyrd og lidning er to fundamentale karakteristikkar av kyrkja inntil Jesus kjem igjen i herlegdom, seier Sauer som har formulert ein serie tesar. Her er nokre av dei:

Åndeleg kamp

- Undertrykking, forfølgning og martyriet viser at det skjer ein kamp i den åndelege verda om verdas frelse.
- Forfølgning og martyrium for kristne skuldast aktive vitnesbyrd for Kristus, konvertering, kyrkjevekst og kamp for rettferd.
- Kristi makt er løynd i det veike, han leid og døydde på jorda alt medan herlegdomen hans vart synleg for vitna hans.
- Gud er i sin suverenitet i stand til å bruka martyriet ved å gje det kvalitetar som inspirerer til tru og kan føra til at kyrkja veks.
- Når Kristus ein dag viser seg i herlegdom, vil undertrykking, forfølgning og martyrium ikkje berre ta slutt. Gud vil også løna sine trufaste vitne, og deira lovprising vil skje uhindra.
- Det kristne vitnesbyrde er også retta mot dei som forfølgjer kristne – ved at eit kristent vitne elsker fiendane, avviser hemn og ved å be Gud tilgje dei.

«Laga av stål»

Eit sterkt døme på dette siste var då ei mor etter ein egyptisk kristen som blei drepen av terroristar, stod fram på egyptisk fjernsyn i april 2017 og sa at ho tilgav terroristen. Programleiaren var over seg av undring over dette – for Egypt – så overraskande vitnesbyrde. Mora tala inn i ein kultur med hemn og ikkje tilgjeving som læresetning.

«Egyptiske kristne er laga av stål. Dersom fienden dykkar visste kor mykje tilgjeving de har til han, ville han ikkje tru det», sa programleiaren.

Vedgå urett

Sauer erkjenner at fleire vestlege kyrkjer har eit problem med at dei har vore majoritetskyrkjer som sjølve har forfølgd minoritetar.

– Globalt er den kristne kyrkja ikkje majoritetskyrkje, og dei fleste kristne lever ikkje

Tony Rezk laga dette ikon-biletet av dei 21 martyrane frå stranda i Libya.

i Europa. Mange stader er kristne ein minoritet. Det europeiske kyrkjer må gjera, er å vedkjenna syndene sine og be om tilgjeving for forfølgning og undertrykking dei sjølve har stått for. Dei må syta for godt økumenisk fellesskap. Dei må hugsa på kristne som har dårlegare kår og ikkje koma til kristne kyrkjer i andre land som mektige, men som tenarar, seier Sauer og legg til:

– På ein konferanse i Tirana i Albania i 2015 var temaet forfølgning og lidning. Ein katolsk kardinal sa at hans kyrkje ville be om tilgjeving for å ha forfølgd andre kristne. Ein global pinseleiar tok deretter ordet og sa at «vi har rett nok ikkje forfølgd dykk, men vi har sanneleg sett ned på dykk».

– Før kyrkjer kan stå opp for dei forfølgde, må dei – som i Tirana – vedkjenna eigne synder. Då kan kyrkjene bli tekne seriøst.

Bera vår kross

– Er så trua verd å døy for, Sauer?

– I boka «Etterfølgelse» skriv den tyske teologen og motstandsmannen Dietrich Bonhoeffer (som døydde i ein konsentrasjonsleir i april 1945) at ikkje alle har den same krossen å bera. Kristus sa at dersom vi vil følgja han, må vi ta opp krossen vår. Vi skal ikkje ta opp Kristi kross, men vår. Vi har ulike føresetnader for å bera krossar. Nokon få skal kanskje gje livet sitt, andre skal leva for å fortelja og vitna. Dei aller fleste vil ikkje enda som martyrar. Men vi skal vera trufaste mot Vår Herre, fordi Han gav livet sitt for oss. Vi skal difor vera viljuge til å gje livet vårt, sjølv om berre nokre få kjem til å oppleva det, seier Sauer.

KRIGEN FIKK IBRAHIM TIL Å SØKE JESUS

Ibrahim var en overgitt muslim. Men krigen i Jemen og «den arabiske våren» fikk ham til å forstå at noe var virkelig galt.

TEKST: STEFANUSALLIANSEN

En jemenitt i Sana'a står ved en bygning som trolig ble skutt i fellebiter av et jagerfly fra Saudi-Arabia i juli 2019. Foto: Yahya Arhab/EPA/Scanpix

Jemen er herjet av krig, vold og lovløshet. I all tragedien kommer mange til tro. Kirken vokser.

Mange har en beinhard kamp for å overleve, både på grunn av mangel på mat og krigshandlinger, og som Jesu disipler fordi omgivelsene søker å utrydde dem som vender seg vekk fra islam.

Nylig møtte vi Ibrahim fra Jemen. Her er hans historie.

Overgitt, men urolig

«Siden år 2000 har jeg reist mye. På reisene benyttet jeg anledningen til å besøke kirker og museer.

Etter 2011 og «den arabiske våren», ble situasjonen i Jemen svært vanskelig. Jeg måtte ut av landet for å fullføre min mastergrad. Derfor søkte jeg på internett og fikk stipend i et annet land. I 2014 flyttet jeg.

Jeg var en svært overgitt muslim, men en uro hadde sneket seg inn hos meg, så

» Jeg var en svært overgitt muslim, men en uro hadde sneket seg inn.

Ibrahim fra Jemen

jeg begynte å lese om forskjellige religioner som kristendommen og buddhismen, og ateister som Richard Dawkins og hans bok 'The God Delusion'.

«Noe er galt»

Ved siden av studiene hadde jeg fått arbeid. To kollegaer påvirket meg mye. De var alltid vennlige. Vi diskuterte mye, men de angrep meg aldri. Situasjonen i Jemen var veldig vanskelig på grunn av krigen. Jeg hadde mistet det meste og sto på bar bakke.

Jeg begynte å tenke; det er noe som er galt med meg og med landet mitt. En gang hørte jeg kollegaene mine snakke om kirken. Jeg var på leting etter en bedre vei. Så jeg spurte dem om jeg kunne få være med til kirken.

Det var en liten kirke, med lovsang og bibellesning, jeg forble taus og bare lyttet.

Jeg sa til meg selv: «Jeg vil lete til jeg finner den rette veien.»

Bønn

Etter at gudstjenesten var over ble jeg invitert til en kafé rett ved. Jeg var svært berørt av pastoren og de andres vennlighet og av det jeg hadde hørt. Jeg aksepterte at de ba for meg og bestemte meg for å ta imot Jesus.

Sammen ba vi en bønn til omvendelse. Jeg fikk fred. Jeg kjente at jeg ble forandret. Hatet forsvant, sinnet som jeg strevde med, ble borte. Fordommene forsvant.

Jeg tenkte: «Dette er den sanne Gud, nå forstår jeg hvorfor vi er til. Livet har en mening.»

Jeg vokste i min nye tro, og jeg sluttet å gå i moskeen. Det var islams strenge lov og frykt for hva som kunne skje, som hadde drevet meg.

Kona og barna

Men jeg var alene, kona og barna var igjen i Jemen. Jeg måtte få dem ut. Via kontakter hjemme fant jeg noen som kunne hjelpe. Mange prøvde å flykte. Nabolandene ville begrense flyktningstrømmen. Så da kona mi og barna våre skulle krysse grensen, ble den plutselig blokkert. Svært mange ble stående fast på grensen.

Jeg var veldig urolig, men jeg var heldigvis sammen med venner fra menigheten. Vi ba inderlig til Gud at familien min måtte komme igjennom. Underet skjedde; de greide å krysse grensen. Rike og mektige med kontakter og økonomi til å kjøpe seg løsninger, ble stående fast.

Men ennå hadde jeg ikke fortalt kona om min nye tro. Hvis det hadde blitt kjent i hennes familie at jeg var blitt kristen, ville jeg aldri få se kona og barna mine igjen.

Men nå var de trygt ute av Jemen. Da var tiden kommet for å fortelle om den store forandringen i livet mitt. Jeg grublet mye og ba om å finne en måte å gi dem del i evangeliet.

Gikk forsiktig frem

Jeg gikk veldig forsiktig frem. Først måtte jeg fortelle det til kona mi og vinne henne for evangeliet, så ville hun nå ut til barna våre. Hun var rolig og sa: «Kom, la oss gå til kirken.» Etter hvert tok også hun imot troen.

For min eldste datter midt i tenårene var det vanskeligere. Hun var blitt hjernevasket på skolen. Elevene ble utsatt for ekstrem undervisning med radikalisert innhold. Hun var sterkt påvirket av min konservative familie i Jemen.

Jeg sa at hun måtte lese og sammenligne og gjøre seg opp sin egen mening. Jeg viste henne kjærlighet og ga henne tid.»

Be for Jemen!

Så langt Ibrahims historie – Ibrahim er ikke hans egentlig navn, av sikkerhetsgrunner kan vi ikke fortelle det. Be for familien. De er i landflyktighet. Vi kan ikke røpe hvor de bor. De må stadig se seg over skulderen. Be om beskyttelse, fred og trygghet.

Jemen

- Republikk på Den arabiske halvøy
- Folketall: 28 millioner
- Religion: islam
- Opprør i Jemen under «den arabiske våren» ble etterfulgt av borgerkrig.
- Saudi-Arabia har, med støtte fra USA og Storbritannia, kriget mot opprørerne i houthi-militsen.
- Fredssamtaler har vært nytteløse.
- FN: Jemen er verdens største humanitære katastrofe. Landet kan rakne fullstendig.

ØYNE SOM SER MEG I MINE BØNNER

Skole- og barnehagebarn som får mat de virkelig trenger, drilles til det perfekte så det gjør vondt å se.

TEKST OG FOTO: KAI TORE BAKKE, NORD-KOREA

Det er mitt aller første møte med Nord-Korea. Den lille gutten med den altfor store hatten møter oss på broen over elven Tumen, på grensen mellom Kina og Nord-Korea. Han er den første kontrollør.

Gutten er spedbygd med barnlige trekk. Kanskje 13 år? Han får passene våre. Han ser på pass og finner ansikt. Litt usikker og uvøren. Men han gjør jobben sin.

Vel innenfor grenseposten blir vi møtt av guiden og de tre vaktene som skal følge oss de neste dagene. Smilende og på nærmest perfekt engelsk geleider guiden oss igjennom fire kontrollpunkter på grensen. Bøker og fotoapparat sjekkes. Et skjema fylles ut, og vi stemples

På rekke og rad sitter barna lydige og venter.

fra skranke til skranke. Skjemaet følger oss hele turen. Hver dag er vi inne og får et nytt stempel.

Boller og soyamelk

Stefanusalliansen støtter fabrikker som baker boller og produserer soyamelk som fordeles til skoler og barnehager. Sammen med representanter for vår partner er vi på reise for å se prosjektene.

Hver dag tar guiden og vaktene oss med til prosjektene. Etter hvert besøk følges vi tilbake til hotellet. Der får vi lov til å gå rundt plassen foran hotellet, men ikke skritt lenger. Ikke en gang over gaten får vi gå, til bokhandelen, som kun besøkes av turister.

Plassen foran hotellet blir virkeligheten morgen og kveld. De fleste jeg ser, er alltid på vei et sted – til jobb eller skole. Små barn går i uniform. Kvinner går i drakter hentet ut av 60-tallets motebilde. Menn går i grå eller svarte dresser. På jakkeslaget har de pins – røde og skinnende – med bilde av sine ledere. De er aldri mange i følge. Innimellom går en voksen med et barn målbevisst over plassen. Benkene står ofte tomme. Eller det sitter én mann på en benk og én kvinne på en annen. Få – om noen – snakker sammen. Over dem tårner propagandaplakatene med bilder av fargerike patrioter som gir alt for land og ledere.

Patriotisk film

På kvelden vises film på en storskjerm over hotellinngangen. Det er dramatiske scener fra Korea-krigen. Også her er de patriotiske skikkelsene hentet fra propagandaplakatene. Musikken minner om musikken fra «Tatt av vinden». Vi får se jublende seiersscener. Rundt på plassen foran hotellet sitter spredte, små klynger på asfalten, i mørket, en og to sammen. De ser opp mot lerretet.

Det som kanskje undrer meg mest, er det jeg ikke ser. Her er det ingen ungdomsgjenger som henger.

En dag tas vi med til kulturhuset. Her får vi ikke ta bilder, så jeg kan ikke vise de to store, brune statuene av Nord-Koreas to avdøde ledere – Kim Il-sung og Kim Jong-il. De ruver meterhøye på toppen av byen, med en enorm trapp under seg, en trapp uten mennesker. Jeg kan heller ikke vise bilde av plassen foran kulturhuset – hvor det kun er vi som sitter på benker, mens innbyggerne haster forbi.

Inne i kulturhuset blir vi geleidet forbi plakater som viser dagens leder Kim Jong-un og hans velgjerninger. Vi får se bilder av en rakettoppskyting, av militærparader og Kim Jong-uns reiser til Singapore og Vietnams hovedstad Hanoi. Vi nikker interessert før vi kommer oss ut i solen igjen.

Som et dukketeater

Snart trekkes vi inn i mørket igjen. Til en forestilling for oss og noen hundre kinesiske turister. Det er en forestilling med barn – som synger, spiller og danser, tryller og hopper tau. De er kledd som bamser og marionetter.

” Inne i foajeen møtes vi av et stort maleri av Kim Il-sung og Kim Jong-il omgitt av små barn (...) som en bisarr kopi av Jesus med barna på fanget.

Små søte jenter. Smilende gutter og en tryllekunstner i blått. Det er så perfekt og drillet at det gjør vondt, koreograferte bevegelser i et voldsomt tempo. Smil dukker opp når musikken starter. Bevegelser i takt. Mekanisk. Som et dukketeater.

Vi inviteres opp på scenen og får ta bilder sammen med barna. Jeg avslår.

Vår partner gir mat til barn i lokale barnehager og skoler. Vi vet at hjelpen kommer frem til dem som trenger det. Vår partner får være med alle steder. Vi andre i reisefølget får derimot bare besøke skoler og en barnehage i sentrum av byene vi besøker. Vi får møte de privilegerte.

Utenfor barnehagen står to barnlige statuer på vakt med sine Kalashnikov-gevær på magen. Inne i foajeen møtes vi av et stort maleri av Kim Il-sung og Kim Jong-il omgitt av små barn i naturskjønne omgivelser. Det er som en bisarr kopi av Jesus med barna på fanget. Den smilende bestyreren tar oss med inn i et rom hvor et trettittalls barn venter på oss. De står klare med bollen sin og en kopp soyamelk. De begynner å spise. Første rad spiser først. De andre venter. Det hele er iscenesatt.

Nå tar jeg bilder. Automatisk glir jeg inn i det som forventes – leter etter gode kameravinkler, knipser og filmer.

To engstelige øyne

Først etterpå ser jeg den lille gutten på andre rad. Han sitter lydig og venter. Han har smale skuldre i den grå og grønne boblejakken. Glidelåsen går nesten helt opp. Han sitter litt sammensunket. Hodet er litt bøyd. Men det er øynene jeg ser. Øynene følger oss. Engstelige, store og kulerunde, mørke og iakttagende. Det lille ansiktet har klart å få noen bekymrede rynker.

Han er fem eller seks år. Guttens øyne følger meg i mine bønner.

På vei ut av Nord-Korea ser jeg etter 13-åringen. Han er ikke på broen.

PS. Av sikkerhetsgrunner kan vi ikke fortelle navnet på vår partner i matforsyning til barn i Nord-Korea.

I ein liten by på Austlandet følger John uroleg med på livet for familien i ein flyktningleir i Bangladesh.

I ein flyktningleir i Bangladesh blir foreldra til John og andre kristne rohingyaer forfølgde av muslimske ekstremistar.

TEKST: JOHANNES MORKEN

FORFØLGDE AV EKSTREMISTAR

Kristen rohingya, seier du? Ja, John – som ikkje er det verkelege namnet hans – tilhører den etniske gruppa som hæren i Myanmar brutalt har prøvd å fordriva frå landet. Brotsverka mot rohingyaene er i ein FN-rapport karakteriserte som folkemord.

Dei aller fleste rohingyaene er muslimar. Påskotet hæren i august 2017 brukte for å prøva tømme Myanmar (Burma) for rohingyaer, var ein valdsaksjon utførte av ei islamistisk gruppe – Arakan Rohingya Salvation Army (ARSA). Ytterleggående buddhistar i Myanmar fyrer på si side opp med hatefullt prat mot muslimar.

Men ikkje alle rohingyaer er muslimar. John er kristen rohingya. Han og kona kom til Noreg som kvoteflyktingar i 2008.

I ein flyktningleir i Bangladesh sit foreldra, brørne og familiane deira, andre slektingar og kring 300 andre kristne rohingya-familiar. Dei vert trakasserte og forfølgde av ekstremistar som truleg høyrer til ARSA.

Djupt uroleg

I ein tettstad på Austlandet følger John nøye med. Kvar søndag deler han Guds ord med familien og andre kristne i flyktningleiren. Han gjer det via Facetime, ein moderne kanal for lyd og levande bilete.

Han er djupt uroleg, ikkje minst etter valdsangrep 10. mai. John viser meg bilete av ein ung kristen rohingya som fekk fem djupe knivstikk i ryggen. Etter angrepa flykta kristne rohingyaer ut på vegen som fører bort frå leiren. Men politiet sende dei tilbake utan å løfta ein finger mot angriparane. Dersom dei ikkje vende tilbake, fekk dei valet mellom å døy eller gå til fots til Myanmar.

– Foreldra mine er redde. Den yngste broren min er fire år. Han lever i frykt. Ekstremistar går frå hus til hus og ransakar heimar. Politiet gjer ingenting.

Krev vern

John vil at dei kristne rohingyaene må få ein eigen leir med politivern, slik hinduar blant rohingyaene har fått.

Historia er djupt tragisk. Rohingyaene er ei etnisk gruppe. Dei lever i grenseområdet mellom Bangladesh og Myanmar. Myanmar hevdar at dei høyrer heime i

Denne unge mannen fekk fleire knivstikk etter eit ekstremistangrep 10. mai. Foto: privat

Bangladesh, sjølv om mange har budd i Myanmar i generasjonar.

John og slekta flykta til Bangladesh i 1992. I 2002 vart dei og tusenvis andre tvangssende tilbake til Myanmar. Men etter få månader vende mange tilbake til leiren i Bangladesh. I 2008 kom John og kona seg altså ut. I motsetnad til resten av familien, hadde dei fått FN-status som flyktingar.

Verken Bangladesh eller Myanmar vil ta ansvar for folkegruppa som står utan statsborgarskap. ARSA, ei islamistisk gruppe blant rohingyaene, vil bruka vald.

I mars kom menneskerettsorganisasjonen Fortify Rights med ein oppskakande rapport om brutaliteten

» Be for fiendane våre, ekstremistane.

John – kristen rohingya

ARSA brukar mot andre rohingyaer: bortføring, tortur, truslar og drap. Angrepa vert retta mot dei som vender seg mot ekstremistgruppa.

Terroren rammar kvinner som arbeider utanfor heimen, muslimar som åtvarar mot vald og folk som vert mistenkte for å gje informasjon til styresmaktene i Bangladesh eller Myanmar.

– Militante rohingyaer blir eit spegelbilete av hæren i Myanmar, seier Matthew Smith i Fortify Rights.

Organisasjonen har tidlegare i detalj dokumentert folkemordet hausten 2017. No krev organisasjonen også at dei som har utført overgrep mot sine egne, blir stilte til ansvar.

Fortify Rights har enno ikkje fanga opp overgrep mot kristne rohingyaer. For å kunna det, må dei koma i direkte kontakt med den vesle gruppa. John har teke kontakt og håpar at Fortify Rights klarar dette.

Ingen tek saka

John er fortvilt over kor lite som har skjedd for å hjelpa rohingyaene etter folkemordet for to år sidan, trass i solid dokumentasjon og sterke protestar.

Rohingya-ekstremistar sine angrep mot fredelige rohingyaer, særleg kristne, blir borte.

– Kvar er menneskerettsaktivistane? spør John.

– Rohingya er ei etnisk og ikkje ei religiøs gruppe. Det finst både buddhistar, hinduar, kristne og ateistar blant rohingyaene. Eg er ein rohingya som trur på Jesus. Det er foreldra mine også. Eg vil ha fred. Men kvar er freden? Ekstremistane prøver å kontrollera folk. Dei få prosentane ekstremistar gjer alle andre redde.

John har besøkt familien og dei andre kristne familiane i den same flyktningleiren.

– Alle er pressa og forfølgde. Ekstremistane har våpen, og dei angrip hus og rismarker. Politiet i leiren snur ryggen til.

Fengsla

I 2012 blei faren til John fengsla av politi i leiren. John ringte politiet som fortalde at faren var arrestert for å ha forsøkt å konvertera folk til kristen tru.

Men det han til slutt blei dømt for, var å ha ulovleg pass. Mot ein kausjon som svarar til kring 40 000 kroner, fekk John og nokre vener faren ut av fengsel etter tre-fire månader.

– Vi vil ha fred. Be for rohingyane. Be for muslimane. Be for fiendane våre, ekstremistane som brukar truslar og vald både mot muslimar, hinduar og kristne, seier John.

Utenriksminister Ine Marie Eriksen Søreide har trappet opp satsingen på trosfrihet. Her holder hun appell under fakkeltog i Oslo november 2018. Foto: Johannes Morken

KAMP FOR TROSFRIHET – SOM ALLE FORTJENER

Trosfrihetsarbeid krever langsiktig, helhetlig innsats på tvers av religiøst ståsted.

TEKST: STEFANUSALLIANSEN

I juli deltok Stefanusalliansen på «Ministerial to Advance Religious Freedom» i Washington, en internasjonal konferanse for trosfrihet ledet av USA. Konferansen var den største noensinne med rundt 1500 representanter fra organisasjoner, trossamfunn, akademisk og myndigheter fra hele verden. Sammen anerkjente de viktigheten av å fremme retten til trosfrihet internasjonalt.

Historiene fra et offer for kirkebombingene på Sri Lanka tidligere i år, og fra fredsprisvinner Nadia Murad som overlevde IS' sexslaveri, minnet oss på hvorfor arbeidet for trosfrihet aldri har vært viktigere. Skytingen mot en moské i Bærum i august var en dyster påminner om at heller ikke Norge er immun mot angrep på trosfriheten.

Norsk trosfrihetssatsing

Arbeidet for trosfrihet er i dag en internasjonal bevegelse som også Norge tar del i. Satsingen på trosfrihet i norsk utenrikspolitikk ble nylig kritisert av en rekke religionsforskere for å

» Risikoer og fallgruver (...) skal tas alvorlig, men det betyr ikke at man skal unnlate å kjempe for større trosfrihet.

overse risikoen for økt konflikt og for ny-imperialisme (se Vårt Land 3. og 5. juni og generalsekretær Ed Browns tilsvar 6. juni).

I arbeidet for menneskerettigheter generelt, og trosfrihet spesielt, vil det alltid være risikoer og fallgruver. Det skal tas alvorlig, men det betyr ikke at man skal unnlate å kjempe for større trosfrihet. Arbeidet må skje på en gjennomtenkt og helhetlig måte.

Trosfrihet gjelder for alle

En ny rapport fra Dansk Menneskerettighetsinstitutt om fremveksten av den internasjonale bevegelsen for trosfrihet, tar også for seg hvordan man best kan fremme respekt for trosfriheten.

Et viktig poeng i rapporten er at arbeidet for trosfrihet må skje innen rammen av menneskerettighetene. Altfor ofte arbeides det for enkeltminoriteter – det være seg kristne i Midtøsten eller mot islamofobi i Europa – fremfor alles rett til trosfrihet.

En slik tilnærming undergraver prinsippene om trosfrihet for alle og ikke-diskriminering som menneskerettighetene er bygget på. Det kan dessuten skape splid og mer konflikt i lokalsamfunn.

Stefanusalliansen har bevisst valgt å arbeide for alle menneskers rett til trosfrihet. Det er behov for større forståelse av hva trosfrihet er, og hvordan denne rettigheten henger sammen med menneskerettighetene for øvrig. Stefanusalliansen jobber derfor spesielt med trosfrihetsundervisning og utvikling av ressursmaterieil.

Brede allianser

Dersom vi skal lykkes i kampen for alles rett til trosfrihet, er det viktig å samarbeide på tvers av religiøs tilhørighet. Trosfrihetsbevegelsen er kritisert for å være dominert av vestlige, kristne aktører. Dette kan fremmedgjøre budskapet om menneskerettighetene og skape frykt for en skjult agenda.

Det er viktig at trosfrihetsarbeid har lokal forankring, derfor arbeider Stefanusalliansen hovedsakelig gjennom lokale samarbeidspartnere. For å skape troverdighet og unngå polarisering trenger vi brede allianser. Vi må også bruke et språk som aksepteres lokalt. Enkelte steder må begrepet trosfrihet byttes ut med ord som statsborgerskap eller likestilling. Et religiøst språk for å

forklare menneskerettighetene kan også være nyttig. I slike sammenhenger vil samarbeid med religiøse aktører være en fordel.

En helhetlig tilnærming

Trosfrihetsbevegelsen er dessuten blitt kritisert for å være for ensartet. Religionsforskerne advarte i Vårt Land mot en amerikanisering av norsk utenrikspolitikk, der man ser trosfrihet som en rettighet i særstilling.

Stefanusalliansen mener ikke at trosfrihet er viktigere enn andre rettigheter, men den er heller ikke mindre viktig. Historisk har sekulære miljøer lagt liten vekt på trosfrihet, og ansett den som et hinder for kvinners likestilling eller ytringsfrihet.

Sannheten er at menneskerettighetene henger sammen og forsterker hverandre. For kan en kvinne oppnå likestilling uten evne til å praktisere sin tro? Eller er det mulig å samles til gudstjeneste uten forsamlingsfrihet?

I arbeidet for større trosfrihet må vi se på de underliggende årsakene til diskriminering og overgrep. Forskerne ved Dansk Menneskerettighetsinstitutt mener trosfrihet bør inngå i store satsninger som arbeid for demokratisering, utvikling og fredsbygging. Samtidig kan man jobbe konkret med holdnings- og adferdsendringer på trosfrihetsfeltet.

Stefanusalliansen vil fortsette arbeidet både på bakkenivå og mot nasjonale myndigheter slik at flere mennesker kan leve i den friheten de fortjener.

Generalsekretær Ed Brown svarte på kritikken fra religionsforskerne. Faksimile: Vårt Land 6.6.2019

Rapporten som det vises til fra Dansk Menneskerettighetsinstitutt heter «The International Promotion of Freedom of Religion or Belief». Stefanusalliansen samarbeider for øvrig med instituttet om et prosjekt for å se trosfrihet og kvinners rettigheter i lys av FNs bærekraftsmål, støttet av norsk og dansk UD.

HER UTFORDRES FORDOMMER

Unge mennesker med ulik bakgrunn lager film om mangfold som en berikelse.

Liberale og konservative muslimer, kristne og ateister får utfordret fordommene sine samtidig som de lager film om mangfold.

TEKST OG FOTO: STEFANUSALLIANSEN

I et land i Midtøsten møtes 30 ungdommer fra høyst ulik religiøs og politisk bakgrunn. De trenes i å se mangfold som en rikdom og ikke en trussel. Filmene de sammen lager, skal brukes for å skape nye holdninger til religiøs mangfold – i en kampanje i regi av vår lokale partner.

Muslimsk bakgrunn

Omar er en av de 30. Han er i 20-årene. Omar er ikke hans virkelige navn, av sikkerhetsgrunner kan vi ikke fortelle hva han heter, hvor han kommer fra eller hvem som er Stefanusalliansens partner.

Omar har muslimsk bakgrunn og er skuespiller. De siste årene har han livnært seg mest med å lage filmer og andre produksjoner for internett. Da han hørte om workshopen «Mangfoldets rikdom», ble han interessert. Omar ville lære mer om både religiøs mangfold og filmredigering.

Nye holdninger

Ungdommene var samlet i fem dager for å jobbe med mangfold, toleranse og fredsbygging. De fikk lære om film – alt fra manus og filming til klipping og redigering.

De måtte samarbeide om å lage to kortfilmer om mangfold. Vår partner har lang erfaring med profesjonell medieproduksjon. I tillegg til å bruke ungdommenes filmer i en holdningskampanje, vil vår lokale partner også lage reklamefilmer og en musikkvideo sammen med profesjonelle musikere.

Omar lærte mye om filmproduksjon, men noe annet var ikke minst like viktig.

– Tidligere hadde jeg ikke reflektert mye over hvordan jeg forholder meg til mennesker

som er forskjellig fra meg selv. Her begynte jeg å jobbe med meg selv. Ofte setter vi hverandre raskt i bås. Men det å bli kjent med hverandre og ikke minst ha en plass der vi trygt kan åpne oss, lytte til hverandre og bli kjent bak kategoriene vi automatisk deler inn andre i, var nok det viktigste for meg.

Ser hva de har felles

Vår partner forteller at det å møte så mange forskjellige mennesker og bygge vennskap i en trygg setting, hjalp

» Landet vårt trenger virkelig budskapet om mangfold og aksept.

Omar

Omar fikk se at mangfold ikke er en trussel.

deltakerne til å se at de hadde mye til felles, tross store ulikheter.

Deltakerne har fortsatt kontakt i en lukket gruppe på det sosiale mediet Whatsapp. De har gratulert hverandre ved religiøse høytider. At muslimer gratulerer kristne i påsken, er svært uvanlig i dette landet, siden konservative muslimske ledere mener det slett ikke sømmer seg da muslimer ikke tror at Jesus døde og oppstod igjen.

Måtte ha følge

En av deltakerne var Amal, en jente fra en konservativ muslimsk familie. Hennes mor fulgte henne til intervjuet som vår partner gjennomførte før deltakerne skulle velges ut, siden hun ikke fikk lov å reise alene. Vår partner var usikker på om hun faktisk ville takke ja til å delta, med sin konservative bakgrunn. Men hun ble med.

De første dagene visste hun ikke hvordan hun skulle forholde seg til de andre, som var veldig annerledes enn henne selv – gutter med langt hår, jenter med helt annen bakgrunn, kristne, ateister og liberale muslimer. Hun hadde aldri i sitt liv trengt å forholde seg til slike mennesker i virkeligheten.

Midtøsten og trosfrihet

- I mange land i Midtøsten øker polariseringen mellom religiøse grupper. I ett av landene har Stefanusalliansen to nye prosjekter.
- I tillegg til prosjektet om ungdom og mangfold, støtter vi en annen partner som vil trene prester, pastorer og andre kirkelige ledere i menneskerettigheter og trosfrihet («De vil legge av seg frykt», Magasinet Stefanus 1-2019).

«Gåten om korset» – album og nye konserter

Etter vårens gode mottakelse av Garness' og Jostein Ørums nyskrevne påskekonsert «Gåten om korset», har mange spurt hva som skjer videre. Vi er veldig glade for å fortelle at Garness ferdigstiller innspillingen av alle sangene i høst, med albumslipp like over nyttår. Det blir også ny «Gåten om korset»-turné før påske neste år. Det jobbes med konsertsteder og tidspunkt.

Duoen Garness fremførte «Gåten om korset».

2018 – et godt gaveår

Årsregnskapet for Stefanusalliansen ble godkjent av representantskapet i juni. Inntektene totalt var på 34,5 millioner. Gaveinntektene var rekordstore og endte på 30,9 millioner, 2 millioner opp fra 2017. En stor takk til alle som gir til arbeidet for diskriminerte og forfulgte kristne og trosfrihet for alle. Driften gikk i balanse, bedre enn budsjett. Årsregnskapet er gjort opp med et underskudd på grunn av en usikker fordring. Hele regnskapet og årsberetningen for 2018 ligger på våre nettsider: www.stefanus.no – under Om Oss i hovedmenyen.

Skaffet nye appellvenner

Årets team fra Stefanusalliansen på Skjærgårds Music and Mission på Risøya i juli har alle gått på Bibelskolen i Grimstad. De skaffet hele 125 nye appellvenner – som sender appell for mennesker som lider for sin tro. De brukte også «tatoveringskorset» for å komme i samtale med folk. Korset som settes på håndleddet, ble en populær greie. Hilde Skaar Vollebæk hadde filmvisning og informasjon om Nord-Korea.

Eivind Røiseland Riddervold, Jørgen Reymert Jensen og Martha Dahl på stand. Sverre Olai Knardal var også med.

Trosfrihet i Washington

Mellom 15. og 19. juli deltok generalsekretær Ed Brown og menneskerettighetsrådgiver Birgitte Moe Olsen på Ministerial to Advance Religious Freedom i Washington, arrangert av utenriksdepartementet i USA.

Høytstående politikere og over 1 000 fra sivil samfunn verden over deltok. Brown var med i en panel-samtale om kvinner og trosfrihet hvor han presenterte Stefanusalliansens pågående prosjekt for å se trosfrihet og kvinners rettigheter i lys av FNs bærekraftsmål. Han la frem to viktige konklusjoner fra seminarer i Oslo i vår: Viktigheten av å styrke nasjonale rettssystemer og utdanningssystemer – for å beskytte kvinners og religiøse minoriteters rettigheter i stedet for å diskriminere dem.

De fleste som fulgte panelsamtalen, mente det var på høy tid å fokusere mer på kvinner i arbeidet for trosfrihet. Mange ville ha mer informasjon, og ha mulighet til selv å delta i konsultasjonene.

Den internasjonale idémyldringen fortsetter. En rapport med konkrete forslag skal overleveres til utenriksdepartementene i Norge og Danmark og til FNs spesialrapportør for trosfrihet.

Ed Brown (t.h.) i panelsamtale i Washington.

Musikk for trosfrihet

Jeg heter Inger Karlsen. Jeg er 46 år og bor i Moss. Jeg arbeider i helsevesenet. Ved siden av har jeg gjennom over 20 år arbeidet med musikk og samarbeidet med forskjellige musikere. Jeg har hatt konserter i mange ulike sammenhenger.

Jeg har lenge vært opptatt av ytringsfrihet og trosfrihet. Derfor fikk jeg ideen om å oppfordre mennesker til å støtte Stefanusalliansen sitt arbeid ved en kirkekonsert jeg hadde i Oslo i mai – i Vestre Frikirke. Stefanusalliansen fortjener all publisitet og støtte den kan få.

Inger Karlsen – med musikk for trosfrihet.

Slutter etter fem år

Thea Elisabeth Haavet slutter i Stefanusalliansen. Hun har vært informasjonsleder. De siste par årene har hun vært film- og utviklingsprodusent.

– Jeg søkte i utgangspunktet et ettårig vikariat og hadde tenkt å gå tilbake til tv-verdenen etter det. Men så ble jeg så engasjert av arbeidet. Etter fem meningsfulle, lærerike og spennende år, kjenner jeg behov for mer tid til å utvikle mine egne kreative ideer og konsepter som jeg har tenkt på en stund. Jeg kommer til å bli frilanser igjen, og jobbe både med film og annet.

– Jeg er fortsatt svært glad i Stefanusalliansen og kommer til å heie på organisasjonen fra sidelinja. Jeg er blitt dypt berørt av alle menneskene jeg har møtt i jobben og av deres spiritualitet, og dette kommer til å være med meg resten av livet.

Stefanusalliansen takker hjertelig for stor innsats.

Thea Elisabeth Haavet blir frilanser igjen.

Praktikanter på kontoret

Jørgen Reymert Jensen (20) fra Mysen blir praktikant i kommunikasjonsavdelingen det neste året. Som student på Bibelskolen i Grimstad arbeidet Jørgen noen måneder i Libanon hos vår partner Resurrection Church Beirut – blant irakiske og syriske flyktningbarn.

I høst er han student ved NLA i Staffeldtsgate i Oslo. Han får sitt praksisopphold hos Stefanusalliansen.

– I Libanon fikk jeg erfare hvordan Stefanusalliansens arbeid har stor betydning for enkeltmennesker, sier Reymert Jensen.

Andrea Sagdahl (24) fra Nærnes har studert statsvitenskap i Trondheim. Hun tar nå en mastergrad i freds- og konfliktstudier ved Universitetet i Oslo og skal som del av studiet være praktikant hos oss.

– Jeg skal jobbe sammen med menneskerettighetsrådgiverne om politisk påvirkning mot norske myndigheter, blant annet med innspill til FN-delegasjonen i Genève. Jeg skal også bidra til oppropet til fakkeltog og skrive appellbrev det neste året.

Jørgen Reymert Jensen og Andrea Sagdahl.

De skal styre Stefanusalliansen

Silje Wiig-Abban og Emil André Erstad er nye styremedlemmer i Stefanusalliansen.

Wiig-Abban leder konsultantselskapet Nordic Navigation. Hun har styreefaring fra blant annet NLA Høgskolen. Hun er valgt for tre år.

– Mitt engasjement for trosfrihet startet for alvor da jeg en periode bodde i Midtøsten og møtte mennesker som var utestengt fra familie, arbeidsliv og samfunn på grunn av sin tro. Å kunne velge og gi uttrykk for tro er en elementær menneskerettighet som ofte blir brutt. Det er uakseptabelt. Jeg er derfor stolt og beæret over å få være med i det viktige arbeidet Stefanusalliansen gjør, sier Wiig-Abban.

Erstad er kommunikasjonssjef i Den norske Helsingforskomité. Han har vært leder i KrFU og politisk rådgiver for tidligere KrF-leder Knut Arild Hareide. Han er valgt for to år.

– Stefanusalliansen er blant dei viktigaste aktørane i Norge i arbeidet med trusfridom og menneskerettar. Eg er glad og takksam som får bidra inn i eit slikt arbeid, seier Erstad.

Styret består forøvrig av Gunnar Dehli (leder, gjenvalgt), Trond Pladsen (gjenvalgt), Bente Pladsen og Johannes Morken (ansattevalgt).

Varamedlemmer er Ingunn Yri Øystese (gjenvalgt) og Siri Novak Øen (ny). Jan Gossner og Einar Kjørven gikk ut av styret.

Nye medlemmer av representantskapet er Ole Christian Kvarme, Ingunn Ulfsten og Dag Øivind Østereng. Representantskapet ledes av Karin Riska (gjenvalgt). Ny nestleder er Kåre Rune Hauge. Reidulf Stige fortsetter i representantskapet, men ønsket å tre ut av vervet som nestleder.

Emil André Erstad (t.v.) og Silje Wiig-Abban er nye i styret.

STYRKER HÅPET I IRAK

Deltakerne på Korsvei-festivalen i Seljord i juli bidro med 350 000 kroner til Stefanusalliansens arbeid for håp i Irak.

På hver festival gjennomfører Korsvei en stor innsamling – kalt Baluba – der barn, unge og voksne samler inn penger til et prosjekt for rettferdighet.

– Vi er svært takknemlige for at Stefanusalliansens arbeid i Irak ble valgt. Takk til alle som gjorde en strålende innsats med å samle inn penger på mange kreative og inspirerende måter, uten å la seg hindre av at regnet øste ned, sier assisterende generalsekretær Hilde Skaar Vollebæk.

Tema for Korsvei i år var «Håpet har et ansikt». Stefanusalliansens medarbeidere bidro under festivalen med seminar, filmvisning, opplevelsestelt og stand.

– I Irak er det mange som hver dag jobber hardt for å være et synlig håpsteget for andre. Sammen bidrar prosjektene våre i Irak til at kristne og andre minoriteter kan bli værende, og få hjelp til å gjenreise liv og landsbyer etter krig, terror og overgrep, sier Skaar Vollebæk.

Sunniva Gylver ledet Baluba-innsamlingen. Alle foto: Johannes Morken

Lakkerte negler ga penger til Irak.

Noen spilte sjakk for å bidra.

Spreke voksne og barn løp for Baluba og fikk sponsorgaver etter hvor mange runder de klarte i regnet.

Signe Alida Wasbø fra Hommersåk betalte til Irak for å få ansiktet malt.

INGEN SKAL STÅ ALENE UNDER FORFØLGELSE!

VIL DU STÅ SAMMEN MED DE FORFULGTE SOM FAST GIVER?

Dine gaver gjør at innsatsen for de forfulgte kan styrkes og økes. Behovene er store, og det trengs flere faste givere med på laget. TAR DU UTFORDRINGEN?

Givernes faste gaver er ryggraden i Stefanusalliansens arbeid for forfulgte kristne og trosfrihet. Forutsigbare inntekter betyr lavere administrasjonskostnader og trygghet hos de forfulgte om at midlene kommer.

Send sms: SAMMEN til 2377
og følg anvisningene

Du kan også ringe oss på tlf. 23 40 88 00
eller bli fast giver på internett: minside.stefanus.no

**‘GUTTENS
ØYNE FØLGER
MEG I MINE
BØNNER ...’**

Les reisebrev fra Nord-Korea, side 8-9 i bladet.

**Se på giroen hva du kan gjøre for
barn som lider i Nord-Korea!**